

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L 800
Letna naročnina L 1.500
Letna inozemstvo L 2.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIV. - Štev. 19 (690)

Gorica - četrtek 10. maja 1962 - Trst

Posamezna številka L 30

Delo - težko breme ali še kaj drugega?

Mlad človek včasih sanja o tem, kako lepo bi bilo na svetu, če bi ne bilo treba nič delati. Tudi izmučen kmet, izčrpan delavec in naveličan uradnik si večkrat želi miru, počitka in prostega časa brez konca. Delo je zanje ob takih trenutkih breme, ki jih teži in tlačijo in bili bi veseli, če bi se ga mogli znebiti.

DELO JE TUDI BLAGOSLOV

A kdor se proti lastni volji znebi tega bremena, bodisi zaradi bolezni, zaradi brezposelnosti ali zaradi kakšnega drugega vzroka, ne čuti v delu več samo bremena, ampak vidi v njem tudi velik blagoslov. Znanost je, kako so ujetniki in begunci po taboriščih trpeli ravno zaradi brezdelja. Zanje bi bilo delo velika olajšava in pomoč in včasih si niso nič manj želeli dela kakor pa jela. Tudi bolniki imajo večkrat samo eno željo, da bi bili spet zdravi in mogli delati. Celotno pri upokojenecih, ki so dolgo let delali in garali in si želeli mirnih dni v počitku, imamo včasih vtis, da v svojem pokoju nikakor niso tako srečni in zadovoljni kakor pa so si prej predstavljali.

Delo je za človeka res križ in breme, pod katerim vzdihuje in trpi, a na drugi strani prav tako blagoslov in dobrodejna prilika, da življenje dobi svoj pravi smisel. Človek je ustvarjen za delo kakor ptica za letanje in šele v delu lahko razvije in pokaže vse svoje telesne in duševne zmožnosti in talente. Seveda je potrebno upoštevati mnogo ozirov in okoliščin, da je delo človeku res v blagoslov, da pospešuje njegov osebni in socialni razvoj in mu omogoča pravo, človeka vredno življenje. V današnjem razpravljanju o socialnem vprašanju je o teh stvareh veliko govora.

DELO JE SLUŽBA BOŽJA

A žal veliko ljudi, tudi vernih kristjanov, delo gleda samo pod gospodarskim in socialnim vidikom. Delaš, da moreš živeti, da si zaslužiš denar, da preskrbiš družino, da si brez skrbi za starost in za bolezen. Delaš, da prideš naprej, da te ljudje spoštujejo in cenijo, da imaš ugled v družbi, da si koristen član človeške družbe. Vse to je res in vsi ti oziro so važni in v človekovem življenju velikega pomena. A vendar to ni vse. Delo ima še drugo stran, ki je za vernega človeka še veliko večjega pomena. S svojim delom človek izpolni božjo voljo in pride tako bliže svojemu cilju, svojemu zadnjemu sreči v Bogu. Delo je prava služba božja, ki človeka posvečuje in ga tesneje združuje z Bogom.

Veliko ljudi si te resnice ne upa jemati resno. So to ljudje, ki bi bil radi dobri kristjani, ki redno molijo in hodijo v cerkev, ki izpolnjujejo božje zapovedi in prejemajo zakramente, ki se premagujejo in opravljajo razna dobra dela in upajo, da bodo na ta način dosegli svoj zadnji cilj. Ne pride pa jim na misel, da bi imelo tudi njihovo vsakdanje navadno delo kakšen poseben pomen in kakšno posebno zvezo s tem zadnjim ciljem. Zanje je delo samo dolžnost, ki jo opravljajo, ker pač ne morejo drugače.

Res je, da mora vsak katoliški kristjan, ki hoče biti vreden tega imena, moliti, hoditi v cerkev in prejemati zakramente ter izpolnjevati božje zapovedi. Ni pa res, da bi poklicno delo za krščansko življenje in za zvezo z Bogom ne imelo nobenega posebnega pomena. Delo je božje naročilo in kdor ga izpolnjuje, se Bogu dopade, Bog ga ima rad in mu ravno tudi zato daje svoje milosti in svojega blagoslova in končno večno plačilo v nebesih. Vse stvari na svetu imajo svoj zadnji izvor v Bogu Stvarniku. Kdor opravlja svoje delo sredi teh stvari in na teh stvareh, na nek način sodeluje z Bogom Stvarnikom in nadaljuje njegovo stvariteljsko delo, je torej sodelavec Boga samega. Sodelovati z Bogom samim, izpolniti njegovo naročilo in njegovo voljo — ali je treba še kaj več za pravo službo božjo? Ali je treba še kaj več, da človek postane svetnik in doseže svoj zadnji cilj v nebesih?

POSVEČUJMO DELO — BOGU

Da, treba je še nekaj več. Treba je, da se človek vsega tega zaveda in da vse to čim bolj jasno hoče. Mrtva narava, rastline in živali, ki nimajo pameti in proste volje, brez spoznanja in lastne odločitve sodelujejo s Stvarnikom in izpolnjujejo njegove načrte. Od človeka pa Bog pričakuje več. Človek mora imeti namen sodelovati s Stvarnikom in izpolniti njegovo voljo. Obenem se mora čim bolj potruditi, da to res dobro opravi. Tako sta za delo, da postane prava služba božja in pot k večnosti, potrebni dve stvari: dober namen in dobro delo. Dober namen obstaja v tem, da se človek zaveda, da je njegovo delo božje naročilo in da ga zato hoče opraviti v božjem imenu, Bogu v čast in sebi in bližnjemu v korist. Ni treba, da človek stalno na to misli. A lepo je, če se vsaj zjutraj ali v začetku dela spomni na to, če izrecno začenja vsako delo v imenu božjem. »Sveti križ božji!« so dejali naši stari kmečki ljudje ob začetku vsakega dela. Navadno so naredili še velik križ, ko so začeli. »V imenu božjem,« pravi sv. Cerkev, kadar da komu blagoslov za delo in za pot.

DELO NAJ BO POSTENO

Dobro delo — drugi pogoj za to delovno službo božjo — pa obstaja v tem, da človek tudi pri delu upošteva in drži božje zapovedi, da je pošten in zanesljiv in resvestno opravlja svojo dolžnost. Če kdo po lastni krivdi opusti nedeljsko mašo, če že dolgo ni bil pri spovedi, če je molitev čisto zanemaril, če je kradel ali preklinjal, mu vest vse to očita. So pa ljudje, ki v poklicnem delu goljufajo, lažejo, grobo zanemarjajo svojo dolžnost in slabo, zanikrno in površno opravljajo svoje delo, a njihova vest jim — vsaj tako pravijo — nič ne očita. Tako poklicno delo seveda ni nobena služba božja.

Lansko jesen je sv. oče Janez XXIII. izdal določbo, da vsak katoliški kristjan, ki zjutraj na kakršen koli način s lastnimi besedami daruje Bogu vse delo in vse težave prihodnjega dne, dobi popolni odpustek (če je v stanu milosti in hodi drugače redno k zakramentom). Sv. oče izrecno pravi, da hoče s to odločbo vernike opozoriti na nadnaravno vrednost dela. Že Pij XII. je v različnih nagovorih in posebno s praznikom sv. Jožefa Delavca 1. maja hotel isto doseči. Počasi ta miselnost in to spoznanje vedno bolj prodira med ljudi in jim je v veliko tolažbo. Njihovo delo in njihovo življenje dobivata vse drugačen pomen, smisel in vrednost. Če so o starih svetnikih dejali: veliko je molil, veliko se je postil in veliko pokore delal, zato je postal svetnik, bomo v bodočnosti morda rekli: veliko je molil in pošteno, zvesto in dobro je delal, zato je postal svetnik.

Š—ar

TITO O GOSPODARSKIH TEŽAVAH

Resnost gospodarske krize v Jugoslaviji, o kateri smo zadnjič tudi mi poročali, je potrdil sam jugoslovanski predsednik Tito v svojem nedeljskem govoru v Splitu ob priliki otvoritve neke nove električne centrale. — Dejal je, da se je centralni komite Zveze komunistov na svoji zadnji seji v aprilu bavil prav s tem problemom in ugotovil resne pomanjkljivosti na vseh področjih javnega življenja: v gospodarstvu, politiki, na kulturnem področju in celo v časnikarstvu.

Kar se tiče gospodarske krize, je maršal Tito priznal, da je posledica napak, ki so jih zagrešili. Dejal je še, da jugoslovanski dolgov znašajo 800 milijonov dolarjev, kar predstavlja v resnici ogromno vsoto. Zaradi tega, je de-

Segni - novi predsednik republike

Antonio Segni je novi predsednik italijanske republike, ki bo v teh dneh nasledil Gronchija na Kvirinalu. Izvoljen je bil v nedeljo zvečer ob enajstih in pol, ko je pri devetem glasovanju prekoračil predpisano večino 428 glasov. Dosegel je vsega skupaj 443 glasov in tako z le malenkostno večino petnajstih glasov prodr.

Kako trd in zagrižen je bil boj za mesto predsednika republike, priča ne samo navadna večina, s katero je bil Segni izvoljen, ampak predvsem število glasovanj, katerih je bilo nič manj kot devet. Prva tri glasovanja so bila v sredo in so se vsa negativno iztekla, kot je bilo predvidevati, ker je za veljavno izvolitev bila potrebna dvotretjinska večina. Vsi so nato polagali svoje upe na četrtkovo glasovanje, ko je že zadoščala večina, to je eden več kot polovica glasov. Toda so se v računih ušteli. Segni je prišel do 354 glasov in njegov tekmeč Saragat do 321 glasov. Izkazalo se je namreč, da so se tako med vrstami demokristjanskih poslancev kot socialističnih pojavili tako zvani »prosti strelci«, ki se niso pokorili strankini disciplini. Del poskornega levega krila KD je trmasto vztrajala pri sabotiranju Segnijeve kandidature, del socialističnih volivcev pa kandidature Saragata. Glasovanje je sledilo glasovanju, dokler ni prišla nedelja, ko se je položaj nenadoma spremenil že pri prvem glasovanju. Število glasov za Segnija, ki je pri prejšnjih glasovanjih le za malo napredoval, je brž naraslo na 424. Manjkali so samo še štirje glasovi. Glavni tajnik KD poslanec Moro je napel vse sile in dal »prostim strelcem« ultimatum, naj se uklonijo strankini disciplini. V nasprotnem primeru da odstopi. In tako se je pri devetem glasovanju odločilo. »Prosti strelci« so odjenjali s pršenjem svojih glasov in tako vsaj delno pripomogli k izvolitvi novega republiškega predsednika. Če bi to storili brž v začetku, bi Segni bil izvoljen lahko že pri četrtem ali petem glasovanju.

Na vsak način so volitve novega državnega glavarja pokazale način in metode političnega boja v Italiji. Kljub temu da je funkcija predsednika republike omejena za zgolj častno plat, so stranke napelje vse sile do skrajnosti, da pre-

vlada njihov kandidat. Odtod trmasto vztrajanje vse levece, od republikancev pa do komunistov, na Saragatu in demokristjanov na Segniju. Komunistom je Saragat na želodcu, toda kljub temu so potegnili z njim, samo da nadlegujejo demokristjanom.

Toda bolj kot zmaga Segnija, je bil rezultat devetega nedeljskega glasovanja politična zmaga tajnika KD Mora, ki mu je še enkrat

uspelo spraviti k enotnosti stranko organiziranih italijanskih katoličanov. Bil je namreč trenutek, ko se je že govorilo, da sta kandidaturi Segnija odnosno Saragata po tolikih neuspešnih glasovanjih pogoreli in da zato nima nobenega smisla vztrajati pri njiju, ampak naj se dobi »tretji« kandidat. Toda Moro se ni vdal in je in ekstremis zastavil vse svoje moči in uspel.

Kdo je Antonio Segni

Novi državni poglavar Antonio Segni je po rodu iz Sardinije, kjer se je rodil v Sassariju 2. februarja 1891. leta. Tam je tudi dokončal svoje pravne študije. S Togliattijem sta si bila skoro sošolca, oba sta posečala licej v Sassariju. Udeležil se je prve svetovne vojne in kot topniški četovodja bil dodeljen izvidniški letalski službi v spodnjem Posočju. Leta 1920 je postal profesor za civilno proceduro na univerzi v Perugi in se poročil z Lauro Carta, hčerko priznane sodnika. Poučeval je še na univerzah v Cagliariu in Paviji. Leta 1936 bi moral zasedati stolico na neapeljski univerzi, toda tedanji fašistični minister De Vecchi mu je zaradi njegove doslednosti in nevinjanja režimu to prepovedal. Dobo fašističnega obdobja je preživel ob knjigah in poučevanju prava.

Njegovo priljubljeno področje je kmetijstvo. Kot sin priseljene patricijske družine iz Genove je podedoval obsežna zemljišča. Od-

tod njegova ljubezen in strokovno zanimanje za kmetijska vprašanja. Ko je bil minister, je pripravil prvo agrarno reformo v Italiji, na podlagi katere je sam izgubil 111 hektarjev zemlje. — Sodeloval je v skoro vseh povojnih vladah in bil dvakrat ministrski predsednik, tako da se dobro spozna s temi problemi.

Po značaju je zelo zmeren in previden. Zato je znan kot uravnotežen državnik, ki se nikdar ne prenaagli. Drugi dve njegovi vrlini sta vztrajnost in doslednost, kar mu je tudi pripomoglo k izvolitvi na najvišjo državno službo. — Spričo tega so politični krogi v Italiji z njegovo izvolitvijo za državnega glavarja zadovoljni, ker vedo, da bo svoj posel vršil umirjeno in nepristransko. Ob svoji izvolitvi je dejal: »Upam, da bom z božjo pomočjo kos svojim novim težkim dolžnostim do italijanskega ljudstva.«

Slovesno ustoličenje novega državnega glavarja bo 11. maja.

Atlantski svet v Atenah

V nedeljo se je v Atenah zaključilo pomladansko zasedanje sveta Atlantskega zavezništva. Udeležili so se ga obrambni in zunanji ministri vseh petnajstih držav članic. Prvi so obravnavali vprašanja, ki se direktno tičejo zahodne obrambne organizacije, drugi pa politična vprašanja tesnejšega medsebojnega sodelovanja na izvenvojaških področjih. Da je povezava med političnimi in vojaškimi vprašanji zelo tesna, priča dejstvo, da sta oba ameriška ministra Dean Rusk in Mac Namara prisostvovala od začetka do konca zasedanja, medtem ko so se zunanji ministri ostalih držav pridružili šele zadnje dni.

Najvažnejše točke, o katerih so razpravljali na zasedanju NATO v Atenah, so se nanašale na Berlin ter na vprašanja atomske oborožitve NATO-ja. Ameriški zunanji minister je poročal o razorožitvenih pogajanjih ter o dosedanjih stikih z Moskvo glede Berlina, ki so vzbudili v Bonnu in Parizu pridržke in nezaupanja. Poseben razgovor je imel z zahodnonemškimi zunanjim ministrom Schroederjem, kateremu je pojasnil stanje »predpogajanj« o berlinskem vprašanju. Zgleda, da se je po tem razgovoru ter sledečim sestankom med Adenauerjem in Schroederjem v Cadenabbiji nemško nasprotovanje na nove ameriške predloge o Berlinu nekoliko ublažilo. To je med drugim razvidno tudi iz zaključnega poročila, v katerem je rečeno, da se mora vprašanje Berlina rešiti v okviru splošnega sporazuma o razorožitvi, da mo-

rajo v njem ostati zahodne čete ter ostati prosti dohodi vanj. Tudi generalni tajnik Atlantske zveze Stikker se je zadovoljivo izrazil o pomladanskem zasedanju Atlantskega sveta in dejal, da se je na njem pokazala popolna soglasnost kot že dolgo ne o potrebi po nadaljevanju sondiranja s Sovjetsko zvezo glede Berlina. Nekatere države članice so le izrazile željo, naj bodo Amerikanci kar se da previdni.

Kar se dodelitve jedrskega orožja NATO-ju tiče, so Amerikanci privolili, da dajo na razpolago državam članicam zavezništva podrobnejše informacije o ameriški atomski oborožitvi, namenjeni za obrambo zapadne Evrope. V ta namen so sklenili ustanoviti poseben »jedrski odbor«.

Ob robu atenskega zasedanja velja še omeniti govorice, po katerih naj bi Italija bila nasprotna atomski oborožitvi sil NATO-ja. Te govorice je demantiral sam italijanski obrambni minister Andreotti.

TELEGRAMI

LONDON: Na drugi strani je general De Gaulle za 2. in 3. junij povabil na obisk angleškega ministrskega predsednika Macmillana. Tudi z njim se bo razgovarjal o združenju Evrope in ga skušal pridobiti za svoj načrt, ki je za Vel. Britanijo zelo mamljiv, ker ne predvideva obšutnih odpovedi državne vrhovnosti. —

PARIZ: Šest tednov po podpisu evianskega sporazuma se v alžirskih mestih še vedno nadaljuje teroristična dejavnost OAS v nezmanjšnem obsegu.

KRŠČANSKI NAUK

Zakrament svete birme

Delitev svete birme

Ko so apostoli v Jeruzalemu slišali, da je Samarija sprejela božjo besedo, so poslali Petra in Janeza k njim. Položila sta nanje roke in prejeli so Svetega Duha.

(Gl. Apd 8, 14-17).

Sv. pismo poroča, da so že apostoli birmovali. V prvih stoletjih so delili ta zakrament takoj po krstu; zato je še zdaj birma v vrstnem redu zakramentov kot drugi zakrament.

Navadno birmujejo škofje. Papež pa more dati pravico birmati tudi duhovnikom. Vsak župnik, na pr. more birmati v smrtni nevarnosti birmanca.

Birma se vrši takole: Škof, ki stoji pred oltarjem, se obrne k birmancem. Ti pokleknejo. Škof razprostre nad njimi roke in kliče Sv. Duha, naj pride nad birmance s svojimi sedmerimi darovi.

Nato položi škof vsakemu birmancu roko na glavo in ga pokriža na čelu s sv. krizmo. Pri tem izgovarja besede: »Zaznamujem te z znamenjem križa in te potrdim s krizmo zveličanja v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.« — Po maziljenju udari birmanca rahlo na lice in reče: »Mir s teboj.«

Ob zaključku škof spet moli nad vsemi birmanci in jim podeli svoj blagoslov. Tudi pri tem blagoslovu morajo biti birmanci navzoči.

Križ, ki ga napravi škof birmancu na čelu, pomeni, da postane s tem Kristusov vojak, ki se ne sramuje pokazati vere v križanega Jezusa.

Krizma je oljčno olje, kateremu je primešan dišeči balzam. Posveti jo škof na veliki četrtek. Krizma pomeni, da je vojak Kristusov pri birmi oborožen po Kristusovi moči s Svetim Duhom.

Udarec na lice spominja birmanca, naj bo pripravljen za Kristusa tudi sramotenje junaško prenesti.

Birmanski boter naj birmanca podpira z molitvijo in dobrim zgledom, da bo ostal zvest vojak Kristusov.

Dan svete birme mora biti vestno pripravljen. Otroci naj se udeležijo pridno pouka o sveti birmi. Moli naj vsak dan za darove Sv. Duha. Vredno se mora spovedati grehov in prejeti sv. obhajilo. Pobožno naj spremlja obred sv. birme. — Po sv. birmi naj se iz srca zahvali Bogu za prejete milosti in naj se ta dan izogiba vsake neprimerne zabave.

Predsednik afriške republike pri sv. očetu

V sredo 24. aprila je sveti oče sprejel v slovesni avdienci predsednika afriške republike Visoki Volta. Predsednika republike Mauricea Yameogo je spremljalo več ministrov in članov parlamenta. Sveti oče je visokega gosta nagovoril v francoščini. Čestital je mladi republiki za neodvisnost in za razvoj, ki ga je v zadnjem času dosegla. Obljubil je, da se bo Cerkve še dalje trudila za moralni in socialni razvoj ljudstva. Sveti oče je predsedniku republike in njegovemu spremstvu poklonil razne darove. Predsednik afriške republike pa je svetemu očetu poklonil dva velika slonova okla z umetniško vdolaminimi podobami. — Sprejem se je izvršil po načinu, ki je namenjen le državnim katoliškim poglavarjem.

Pastoralni obisk med cigani

Milanski nadškof kardinal Montini je nedavno opravil pastoralni obisk med cigani, ki bivajo v bližini Milana. Sredi ciganskih vozov je bila pripravljena preprosta kapela, pridigal pa je kardinal pri ciganskem ognju. Nato je obiskal bolnike po vozovih. Cigani so bili zelo ponosni in srečni, ker so imeli kardinala v svoji sredi. — Prvič se je menda zgodilo, da so imeli cigani kardinala na obisku.

50-letnica beneškega stolpa

Na god svetega Marka so v Benetkah slavili 50-letnico, odkar je bil ponovno postavljen njihov znameniti stolp. Sveti oče je uporabil priložnost in se je s posebnim radijskim nagovorom spomnil njemu tako dragih vernikov v Benetkah.

»Erazmova« nagrada

Katoliški filozof monsignor Romano Guardini je prejel Erazmovo nagrado v znesku 100.000 holandskih goldinarjev. Nagrada se podeljuje vsako leto tisti osebi ali ustanovi, ki se je na poseben način odlikovala za širjenje evropske kulture. Romano Guardini je priznan katoliški pisatelj in živi v Nemčiji.

Cerkev sv. Antona v Beogradu

Prvega maja je bila v Beogradu posvečena cerkev sv. Antona. Obrede je opravil beograjski pomožni nadškof dr. Gabriel Bukatko.

Nedolžna kri

Na Češkoslovaškem je bilo v preteklem letu na sto porodov 52 uradno dovoljenih splavov. Verjetno je bilo to število še mno-

go višje. Koliko nedolžno prelite krvi! Herodov pomor nedolžnih otrok v Betlehemu je prava malenkost v primerjavi s temi umori, ki se vršijo v visoko civiliziranih državah. In še v znamenju napredka!

Stigme p. Pija

Neki italijanski list je pisal žaljivo o ranah (stigmah) znanega patra Pija. Advokat Emanuel Brunatto je vložil tožbo zoper list zaradi razžaljenja časti in dobrega imena. Tako bodo lahko stigme patra Pija tudi sodno ugotovljene.

Katoliška univerza v Lovainu

Na katoliški univerzi v Lovainu v Belgiji je vpisanih 11.629 dijakov in 2979 dijakinj, skupno 14.608. Predavanja v francoskem jeziku poslušajo 7073 vpisanih in v flamskem jeziku 7535.

Zadeva Anneke Beekman

Zidovsko dekle Anneke Beekman se je dolgo skrivala po Franciji, Belgiji in Holandiji, da se ne bi vrnila v Izraelsko državo. Omenjeno dekle je vojna sirota in je živela pri neki družini v Holandiji, kjer je bila z devetimi leti krščena. Sedaj je dopolnila 21 let in je postala polnoletna. Prišla je iz skrivališča v Franciji in se pokazala na televiziji, kjer je izjavila, da je že s šestimi leti prosila za sveti krst, a so jo krstili šele tri leta kasneje. Izjavila je tudi, da hoče ostati katoličanka in bivati na Holandskem.

Nova izdaja Prešerna v angleščini

Univerzitetni profesor Janko Lavrin, ki je po dolgih letih poučevanja na univerzi v Londonu in Nottinghamu odšel v pokoj, pripravlja sedaj novo izdajo Prešernovih pesmi v angleščini. Dosedanje so že pošle. Prof. Lavrin slovi tudi za najboljšega poznavalca ruske literature. V Hamburgu je založba Rowolt izdala njegovo razpravo o Tolstoju v nakladi 40.000 izvodov. Sedaj pripravlja študij o Dostojevskem.

Versko življenje v Londonu

Londonski anglikanski škof sodi, da od dveh milijonov krščenih anglikancev obiskuje nedeljsko službo božjo v Londonu le 100.000. Dočim od pol milijona katoličanov v Londonu jih obiskuje v nedeljo sv. mašo kar 300.000. Če odračunamo majhne otroke, bolnike in stare ljudi, ki ne morejo ali niso dolžni obiskovati nedeljske svete maše, vidimo, da vrši nedeljsko dolžnost 70 odstotkov katoličanov. To je običajen procent za katoličane v Angliji.

Odprto pismo prijateljem japonskih sužnjev

Dragi prijatelji, v času, ko berete toliko odprtih pism, Vas ne bom neprijetno dirnil s svojim. In tudi besede »japonskih sužnjev« niso časnikarska senzacija. Ako greste od naše misijonske postojanke približno dvajset minut proti vzhodu in jugovzhodu, jih boste našli. V kočah bivajo, in kočje tvorijo večje in manjše skupine, skorajda vasice, približno 36. Koče same so različne velikosti, a navadno biva vsa družina v eni sami sobi. Koče so torej neke vrste »stavbni bloki«, le da od stavbe ni videti drugega kot lesene stene v stiri-kotu, kar tudi imenujemo po japonsko stavbo (tatemono) — in bloke je treba razumeti bolj kot ograjene skupine bivališč, ograjene z resničnim in socialnim zidom. Ljudje se imenujejo (in so zaznamovani) kot bātaya, t. j. pobiralci (cunj, papirja, odpadkov). Rasno so potomci nekdanjih pravih sužnjev in nekdanjih vojnih ujetnikov, tudi zločincev in drugih asocijalnih družbenih elementov. Zdaj so vsi dejansko Japonci, a ker večina nima državljskih dokumentov, je njih socialni položaj na najnižji lestvici ugodnosti. Ako hočejo dobiti državljske dokumente, se morajo zmeraj osebno predstaviti tozadevnim uradom; ves postopek traja približno tri mesece; a ti ljudje so zaposleni od jutra do večera; torej ne hodijo na urade. Tudi ne morejo menjati svojega dela, ne svojega bivališča (za katero morajo plačevati približno dva dolarja na mesec). Okoli petih popoldne privlačijo na dvokolnicah, kar so bili čez dan nabrali. Različne vrste papirja, pločevina, steklo, železo itd., pomenijo različno vrednotenje in plačevanje dne, potem ko je stehtano. Krepak bātaya lahko zasluži pri lepem vremenu tudi dva dolarja dnevno, a povprečni zaslužek teh ljudi je komaj en dolar, bodisi da imajo družino ali ne. Kadar dežuje, ne morejo dosti nabrati. Lastnik njih zemlje in dela nato proda vse skupaj tvornicam.

KAMNOLOV GOSPODOV

Okoli sedem tisoč takih ljudi biva na kvadratu med našo misijonsko postajo, veliko reko, avtobusno cesto in železnico Tokio-Nishiarai. (V oklepaju naj omenim, da sem že tri mesece na tej novi misijonski postaji čisto sam, ker je predstojnika zadela avtomobilska nesreča prav na glavo. Naš okraj predpredmestja Tokia je najbolj ubožen. Bogoslovno gledano je kamnolom Gospodov, ne vinograd. A tudi na kamnolome sije sonce in tu in tam klijajo iz prašne površine majhne cvetice. Zaključimo oklepaj.) Trenutno se pogajam za nakup zemljišča za, recimo, deset družin teh ekonomskih sužnjev, družin namreč, ki imajo največ otrok. Potem bom prosil dobre Amerikance za denar. Preselitev se mi zdi za te ljudi osvobodilne. Nekaj drastičnega je treba uvesti, sicer se bo njihovo življenje še naprej razvijalo za ograjo alkoholizma, spolnih bolezni, jetike, obupa in životarjenja iz ure v uro. Načrt preselitve je še zmeraj v stajnu organiziranja in ne še uresničenja; dejansko jim vsak teden delimo moko, mleko in zdravila; približno vsak mesec obleko, v kolikor pač medtem naberejo. Vsak dan jim nudimo brezplačno zdravniško pomoč; z denarnimi darovi zgrajeno zavetišče za bolehe siromašne otroke skrbi za take

od njih, ki so dve in pol do štiri in pol let stari, in dokler postanejo zdravi; tudi kreditno zadruge smo vpeljali. Kreditno zadruge med pobiralci cunj, da jih naučimo n. pr. gledanja v bodočnost. Doselej šteti na ta način okoli 70 ljudi; nekateri izmed njih včasih ne premorejo več kot 1 cent, t. j. okoli 30 yenov. Kar prištedijo, naložimo na krajevno banko. Vsak mesec dosežejo obresti: 0,05 recimo. Ubogi hranilci! Radi bi hitro čutili dobiček pod svojimi prsti, radi bi se z njim pobahali pred drugimi, a ne morejo. Da jih nekako odškodujemo za moralni napor in jim pokažemo praktično vrednost štednje, jim vsake tri mesece delimo posebej obleko in živila. Kot neke vrste obresti. Kadar zbolijo ali pa sicer nujno potrebujejo denar, ga lahko dobijo ali si ga izposodijo pri tej svoji kreditni zadruzi. Včasih skrivaj vložimo v banko na njihov račun kake dolarje, da jim lahko rečemo ob koncu meseca: glejte, toliko že imate!

BOŽJA BANKA

Ena najmočnejših skušnjav, da ne pristopijo k zadruzi, je ugovor: saj lahko sam štedim. Da, sam... Lastniki ozemlja revežev se nas bojijo, v dobrem in slabem smislu te besede; bojijo se, da jim bomo delali gospodarsko konkurenco, potem ko se bodo reveži gospodarsko stabilizirali

TISKANA BESEDA

Po težki, nevarni operaciji se je zbudila na kirurškem oddelku. Stopila sem k njej in vprašala: »Kako se počutite?« — »Dobro,« je komaj slišno dahnila. Ubožica, sem si mislila. »dobro«, ker si še pod vplivom anarkoze, a kaj te čaka potem? In res! Bolj ko se je omamno sredstvo razblinjalo, bolj so rasle bolečine in kmalu so se iz kota, kjer je stala njena postelja, zaslišali bolešni vzdihli, ki so naraščali, kakor je naraščalo trpljenje.

Vbrizgnila sem ji dozo omamnega sredstva, a bolečine niso niti za hip popustile. Pri običajnem zdravniškem pregledu v oddelku so se zdravniki dalj časa ustavili ob vznjožju njene postelje; gledali so njene vrste, črnoobrobene oči, iz katerih je od časa do časa zdrknula solza po bledem licu.

»Ali ste ji vbrizgali mamilo?« me je vprašal zdravnik. »Sem, kakor ste naročili, toda brez učinka; kakor da bi žlita žlica sladke vode v morje.«

Zdravnik-operator je stopil k vzglavju in jo vprašal: »Zelo boli?« Priznala je. »Dal bi vam močnejše omamno sredstvo, a potem vam ga ne smem dati za noč in noč bo hujska!« — »Rajši za noč,« je dahnila.

Drugi dan sem ji prinesla otroško slikanico in ji dejala: »Glejte slike, tako vam bo hitreje minil čas.« Vzela je list in ga pričela ogledovati, a kmalu so ji roke trdno omahnile in list je obležal na beli odeji. Takrat je prišel v oddelk mladenič s katoliškim glasilom »Città Nuova«, tednik, ki izhaja v Rimu. Že večkrat sem opazovala tega mladeniča, s koliko milino v besedi in kretnji ponuja glasilo, a le malo rok je seglo po njem. Tisti dan je stopil tudi k njeni postelji in ji ponudil list.

»Ne morem brati, še to mi je pretežko,«

(ako smemo imenovati cilj štednje tako). Nekateri se nas boje, ker slutijo v nas bore za bolj človeka vredno življenje, bore za nevidnimi vplivnimi zvezami v ozadju. Oh, ko bi jih le imeli! Imamo jih, pa ne take, kot si jih ti predstavljajo. Naše zveze teko v nadnaravni svet, ves naš obstoj in naš napredek zavisa od tam, od Boga, konkretno povedano. In to veste, kako je z zvezami take vrste: čim več katoličanstvo to zvezo z molitvijo vzdržuje (»financira« je pravilnejše), tem močnejši postane nadnaravno in tem več vpliva si zagotovimo na tako zvanem naravnem področju. Vpliv potrebujemo »krvavo«. Četudi razdelimo lastne srajce, odnesemo k barakam lasten kos ribe, ne moremo odpreti srca revežev (in njih lastnikov) brez tega vpliva. Odpreti? Odpreti za svet Boga, edine absolutne vrednosti našega (in njihovega) življenja in trpljenja.

Upam, da Vas ne dolgočasim s svojo prošnjo, ki sem jo bil skril v predzadnji stavek. Saj veste, tolikokrat sem bil že prosil naravnost, da bi me lahko imenovali ne črnega kosa, ampak črnega berača. A nudim Vam obresti: na nebeski banki. In tudi sicer na tem svetu, na dnu srca.

Vaš zmeraj vdani misijonar (in bančnik revežev)

V. KOS S. J.

pokazala je na otroško slikanico, ki je ležala na odeji. »Zelo trpite?« je vprašal s sočutjem. Prikimala je. Voščil ji je zboljšanje in hotel oditi. Tedaj pa je segla po denarnico in kupila list... Ko sem pozneje šla mimo njene postelje, sem opazila, da se ji je obraz zjasnil in vzdihli so postali redkejši.

»Vam je odleglo?« sem vprašala. »Malo,« je odgovorila. »Zdi se mi, da mnogo manj trpite.« Nasmehnila se je, vzela list in poiskala stran ter mi pokazala en sam stavek, oziroma misel. Ne spominjam se več, kdo jo je napisal, a ta misel se je tudi meni vtisnila globoko v spomin; glasila se je:

»NE MORES BITI NE MATI NE OČE DRUGIM, CE NISI S KRISTUSOM PRIBIT NA KRIZ.«

»To vam je v uteho, kajne?« — »Da. Vzela sem list, ker mi ga je s toliko ljubeznijo ponudil, pa sem našla v njem toliko tolažbe! Ta tiskana BESEDA je zame vredna zlata!«

Kmalu zatem je prišel v oddelk »gior-nalao« z nabitno polno torbo raznih revij in časopisov; oholo je stopal med posteljami in iz sobe v sobo so doneli naslovi: »Intimità«, »Grand'Hotel«, »Sogno«, »Confession« itd. Meni je bilo bridko pri srcu, ko sem videla, koliko rok sega po tem čitivu in kako se njegova torba prazni, denarni mošnjček pa polni... Vprašala sem se: »Zakaj mi oddamo tako malo katoliških listov? Zakaj bolnice nočejo vzeti »Rosalbas«, »Così«, »Orizzonti« in drugih dobrih revij?« Ob tem razmišljanju pa so mi prišle v spomin besede sv. pisma: »Zamašili so si ušesa in si oči zatisnili, da ne bi morda z očmi videli in z ušesi slišali in s srcem umeli ter se spodebrnili...«

Skoro dva tisoč let je že, odkar je bil napisan sv. evangelij in boj med dobrim in slabim tiskom je vedno hujski. Ti, ki segaš po dobrem tisku, pomagaš graditi Kristusovo kraljestvo na zemlji; in če segaš po slabem tisku, pomagaš to kraljestvo razdirati.

Ni dolgo od tega, ko smo si posebno v velikem tednu klicali v spomin Kristusovo trpljenje in smrt, katero je preстал, da nas je odrešil. Že v raju je Bog napovedal, da bo človekov delež na zemlji trpljenje, in ta napoved se skozi tisočletja uresničuje na vsakem posamezniku v tej ali oni obliki. Kadar boš tudi ti srečal na svoji življenjski poti »Trpljenje«, ki ne bo šlo mimo tebe, pač pa te bo objelo, ker je bilo namenjeno prav tebi, tedaj vzemi v roke »TISKANO BESEDO«, ne tisto, ki se v kričeh barvah in naslovih ponuja, pač pa tisto, ki je skromna, tiha, ki se skoro premalo ponuja, in tam boš tudi ti našel »Besedo«, ki ti bo v tvojem trpljenju v uteho.

K temu lepemu članku naše sotrudnice bi dodali samo kratko pripombo: Zakaj se po bolnicah v Gorici in Trstu ne raznaša tudi Katoliški glas? Ali bi vodstva bolnic ne mogla tako urediti, da bi bolniki lahko dobili v roke različno branje v slovenskem in italijanskem jeziku? V bolnicah je vedno precej tudi Slovencev, ki italijansko ne razumejo ali ki si žele tudi slovenskega branja. Poskrbimo za bolnike tudi v duhovnem oziru.

RAZNE NOVICE

Solakov se je v ječi sestal s sestro

Pretekli teden sta prispeli v Bari sestra in sestrična bolgarskega pilota Miloša Solakova, ki je pred meseci padel s svojim letalom v bližini Acquaviva in so ga zato italijanske oblasti zaprle, ker so ga osumili vohunstva. Sestra, Slavka Grackeva, ki ima 25 let, in sestrična Jordanka Draganova, devetindvajsetletna, sta se sestali s Milošem Solakovom ob navzočnosti policijskih organov in tajnika bolgarskega poslanstva in z njim nekaj časa govorili. Zvečer sta že odpotovali proti Rimu.

Obmejni promet v aprilu

Na Goriškem so v preteklem mesecu aprilu zabeležili zelo visok obmejni promet, in sicer 114.322 prehodov v obe smeri. Največ državljanov je odšlo čez mejo z navadnimi propustnicami in dvolastniškimi dovoljenji (105.204). S potnimi listi je potovalo preko meje 5941 italijanskih in 3177 tujih državljanov.

Tudi v Beneški Sloveniji so zabeležili precejšen napredek v primeri s prejšnjim mesecem. Skupno je potovalo preko blokov v Benečiji 13.288 oseb.

Največ prometa je bilo zadnje dni aprila, ko se je zvedelo, da bodo jugoslovanske

oblasti ukinile kupovanje motornih vozil v inozemstvu. Tiste dni je čakala dolga vrsta avtomobilov na meji za običajne formalnosti. Kdor je mogel, si je hitel nabaviti avto, seveda rabljen. — Sedaj imajo goriški mehaniki bolj mir.

Strašna železniška nesreča na Japonskem

Do strašne železniške nesreče je prišlo pretekli teden na Japonskem v bližini Tokia. Nekí vlak je iztiril in lokomotiva se je prevrnila na tir. Medtem je privozil na postajo potniški vlak, ki ni mogel takoj ustaviti in eden izmed vozov je iztiril. Medtem ko so potniki zapuščali vlak, je privozil tretji vlak, ki se je zaletel v iztirjene vagonne in začel goreti. Nekaj vagonov se je preko nasipa zvrnilo na bližnje hiše in pri tem pokosilo vse potnike, ki so se peš napotili proti Tokiu. Reševanje je bilo zelo oteženo kakor tudi gašenje požara, ker je v Tokiu velika suša. Po zadnjih vesteh je ta strašna nesreča zahtevala 163 smrtnih žrtev in 380 ranjenih, izmed katerih je 190 v smrtni nevarnosti. Policija je aretirala strojnika tovnega vlaka, ki je prežrl znak in s tem povzročil nesrečo.

NOVA DOBA V PSIHIATRIJI

Pred kakimi petimi desetletji je psihiatrija napravila ogromen korak naprej v razvoju bolniške oskrbe. Do tedaj je predstavljala psihiatrična bolnišnica bolj ječo kot pa zavod za zdravljenje. Bolnike so smatrali za hudobneže in zločince, vezali so jih in celo kaznovali, zavečajoč se njihove neodgovornosti za to, kar so počinili. Medicinska znanost je bila brez vsake moči. Mirili so jih s kopelmi in z vbrizgavanjem opojnih snovi. To in pomanjkanje telesne odpornosti in zdravljenosti raznim infekcijam, gnojnim procesom in tuberkulozi je povzročalo ogromno umrljivost med njimi.

BOLJ ČLOVEŠKO GLEDANJE NA UMOLBOLNEGA BOLNIKA

Spoznanje, da je psihiatrični bolnik pravzaprav velik revež, posebnega usmiljenja vreden, lepša ravnanja in ljubeznive nege potreben, je rodilo preobrat v organizaciji teh bolnišnic. Zginile so sledi inkvizicije; z delom, tako zvano ergoterapijo, se jih je skušalo pritegniti v krog koristnih elementov, kar je imelo v mnogih primerih pomirjevalen in zdravilen učinek. Odpadla so obzidja in visoke ograje, kar je dalo tem revežem občutek večje svobode in človečanske vzajemnosti. Padle so preostre pregrade med težkimi psihiatričnimi bolniki in tako zvanimi normalnimi ljudmi. Vendar je vse to imelo le nekako bolj humanitarno noto, kakega posebnega napredka v terapiji ni bilo beležiti. Kljub temu so se olajšave vsaj do neke mere vplivale na stanje bolnikov. Prihajali so bolj na svež zrak, njihovi bolničarji so imeli do njih več razumevanja, svobodnejše gibanje na zraku in pri delu v de-

lavnica in na polju je vplivalo na krepitev fizičnega zdravja in tudi na psihično stanje. Kljub temu seveda ni manjkalo razbitih oken, strganih odev in perila, raznih telesnih poškodb in vpitja posebno ob časih vremenskih sprememb.

VZROKI ZA NEZADOSTNE USPEHE

Zadnje čase vsega tega ni več. Dasiravno ni mogoče trditi, da je z novimi metodami zdravljenja mogoče popolnoma ozdraviti vse bolnike, je brez dvoma možno doseči izredno dobre uspehe. Da niso ti uspehi vedno trajni, ni krivda bolniške oskrbe, pač pa pomanjkljivost v nadaljnjem zdravljenju doma. Opuščen bolnik ponavadi opusti vsako nadaljnje zdravljenje, kar ima za posledico, da se mu bolezen v zelo velikih primerih ponovi. Ako bi se stalno zdravil pri svojem psihiatru ali pri psihiatričnem dispanzerju, bi njegovo dobro počutje bilo trajno. On in njegovi svojci pa skoro vedno po odpustu prekinajo vsak stik s psihiatri, ker smatrajo, da jih to postavlja v neprijeten, sramoten položaj ali sploh v položaj manjvrednosti. In prav to je, kar ima namen »Nova doba v psihiatriji« odpraviti.

VELIKA OVIRA — STARI ZAKON O UMOLBOLNICA

Kljub napredku v zadnjih letih na polju zdravljenja psihiatričnih bolnikov, predstavlja še vedno veliko oviro in zaostalost Zakon o umolbolnicah, star preko 50 let. Za tedanjo dobo je predstavljal nekaj dovršenega, smatralo se je, da je zagotovil zaščito bolnim in družbi, a danes se nam zdi srednjeveški anahronizem. Prav ta zakon je kriv, da vsa prizadevanja psihiatrov ne dosegajo tega, kar bi se moglo smatrati za dosegljivo. Ta zakon ne pravi, da je potrebno in koristno, da se v psihiatrični bolnici zdravi vsak bolnik, in to čimprej mogoče — obratno, z definicijo, ki je predpogoj za sprejem v bolnišnico, to je, da se mora smatrati kandidata za sprejem le takega bolnika, ki je nevaren sebi in okoliči, ali da je družbi v splošno, vpliva na bolnika in na svoje naravnost škandalozno. Svoji bolnika se obotavljajo pošiljati svojega bolnega družinskega člana pod takimi pogoji v bolnico, boječ se kompromitirati njega, sebe in potomce s tako kvalifikacijo, ki po preteku tridesetih dni pride na zapisnik v kazenski list na sodišču ter ga oropa vseh civilnih pravic. To je živ preostanek slednjeveškega gledanja na psihiatričnega bolnika, ko odločuje o njegovem položaju v družbi sodstvo, kakor za primer delinkventstva, ter ga postavlja na seznam kriminalcev. Sicer je sodišče vedno v stiku in v soddločanju z zdravniškim, a vendar ga vpisuje v kazenski list že po tridesetih dneh, medtem ko vemo, da se pričakuje dobrih uspehov mnogokrat šele po nekaj mesecih kure in bi se vendar moralo čakati na odločitev, dali je kdo kronično dementen, vsaj dobo kakih šestih mesecev. Še huje je to, da mu zakon tako rekoč onemogoča pravočasno zdravljenje v bolnici že ob samem začetku bolezni, ko se bolnika še ne more smatrati za nevarnega. Za današnjo dobo je tak položaj nevzdržen in vsi odločno zahtevajo spremembo. Zdravniki trdijo, da se s sedanji terapijskimi sredstvi lahko doseže, da se vsak bolnik obdrži v stanju nenevarnosti, če se stalno zdravi, če prihaja redno na perijodične kontrole pregleda, če je stalno v stiku on in njegova družina z dispanzerjem in s tako zvano socialno službo. Juristi imajo svoje pomisleke ter pravijo: res, vse to drži, a kje imamo tako popolno in podrobno or-

ganizirano zdravstveno službo, kje imamo zagotovilo, da ne nastopijo pomanjkljivosti v tej kontroli, kje imamo sigurnost, da se bolniki resnično držijo zdravniških predpisov?

STARI POJEM O UMOLBOLNICA SE RUSI

Kljub vsem tem pomislekom se pojem umolbolnice pričinja rušiti, želi se jo eliminirati iz človeške družbe. Akutno bolan pacient naj bi se zdravil v novo ustanovljenem psihiatričnem oddelku civilne bolnice, ki naj bi nadomestil sedanjo opazovalnico in kamor naj bi lahko bolnik vstopil vsak čas in brez kompliciranih procedur in kompromitirajočih posledic. Početki tega sistema so že v lepem razvoju v Angliji in izgleda, da se bo ostali kulturni svet prej ali slej prilagodil tej reorganizaciji. Predvsem bo seveda potrebno spremeniti in prilagoditi obstoječe zakonske predpise.

Namen te preureditve je popolnoma razbiti pojem umolbolnice-norišnice, postaviti te bolnike v čisto drugačne oskrbovalne zavode oziroma odpustiti jih iz bolnice v domačo oskrbo ter jih odrešiti kompromitirajočega naziva.

NOVO GLEDANJE NA UMOLBOLNEGA

Ako vzamemo primer bolnišnice, sestoječe se iz štirih oddelkov, je oddelk najlažjih bolnikov oni, kjer so ti povečini zaposleni pri delu na polju ali po raznih delavnica. Smatrat jih moramo tako rekoč za ozdravljene. Ako bi jim svojci mogli dati zavetje in ako bi redno sledili zdravniškemu predpisu, bi se mogli redno udeleževati pri delu ali poklicu. Ako te bolnike sežidamo posebno naselje, kjer bi stanovali s svojimi družinami, ako bi jim poleg zgradili malo tovarno ali delavnico, kjer bi bili zaposleni in bi za svoje delo

prejemali zaslužen plačilo, s katerim bi vzdrževali sebe in svoje, bi napravili iz njih prav gotovo srečne ljudi. Ako bi se jim stanje poslabšalo, bi jih za določeno dobo namestili v oddelku za psihične bolne splošne bolnice ter jih zopet skušali usposobiti za delo in za svobodo. Na ta način bi njih in njihove svojce rešili pečata umolbolnosti.

Vzemimo oddelke umolbolnice, kjer so stari in telesno bolehní pacienti, ki so po večini žrtve sklerotičnih motenj ožilja in le od časa do časa nekako nerodni ali manj prirební. Mirno jih lahko nastanimo v zavodu za stare ter jim tam nudimo primerno nego za njihove tegobe. Tudi ti bi se nikakor ne mogli več smatrati za sebi ali drugim nevarne itd., kakor predpisuje omenjena zakonska formula. Tako bi tudi te in njihove svojce rešili pečata umolbolnosti. Oddelki tako zvaní nemirnih, kakor se imenuje poseben oddelki, ki je pa povečini dandanes kar miren, bi lahko opustili in paciente porazdelili med delavce ali starce. Tako bi nam ostala opazovalnica, ki bi se spremenila v bolniški oddelki splošne bolnice. Dandanes je kaj malo opazovati pri psihiatričnih bolnikih, saj se čimprej lotimo njihovih kur.

KAKŠNE SO SE OVIRE?

Kakšne so torej ovire, da se tega koraka v razvoju psihiatričnega problema še ne lotimo?

Prvič: pomisleki z juridičnega stališča. Pri današnjih izredno dovršenih zakonskih ureditvah bi se gotovo našle moderne oblike uredb tudi na tem polju.

Drugič: dispanzerska in socialna organizacija. Tudi ta je brez nadaljnega močoa.

Tretjič: vprašanje denarnih sredstev. V današnji dobi velegradenj tudi to ne bi moglo biti resna ovira.

Slične ureditve so že v funkciji na Angliškem, zaenkrat le poskusno v posameznih pokrajinah, a s prav dobrimi uspehi.

Dr. J. V.

Zakaj se bojijo posebnih določil?

Kot smo brali v slovenskih poročilih Agencije Italia, se stranke sedanje vladne večine upirajo, da bi v statut snujajo se avtonomne dežele Furlanija-Juljska Benečija prišla kaka posebna določila glede Slovencev. Trdijo, da smo Slovenci že itak zaščiteni po ustavnih določilih in po demokratični praksi nove Italije.

Gospodje, to so izgovori, ki razodevajo, da nekaj tiči za bregom. Vsi vemo, da so določila ustave samo smernice ne pa zakoni. Predvideno je namreč, da morajo nadaljnji zakoni določila ustave praktično izvesti, sicer so in ostanejo mrtva točka. Tako je tudi s čl. 6. ustave, ki predvideva zakonsko zaščito narodnih manjšin. Dokler ne bo jasnih izvršnih določil, bo ostal mrtva točka, dober kvečjemu za slepomiselem kakih demagogov. To dobro vemo, vi, gospodje, ki nočete v deželni statut določil v prilogi slovenske manjšine, in tudi mi, ki smo pri tem najbolj prizadeti. Ali ravno dejstvo, da se vi, gospodje, temu upirate, nam priča, da imate nekaj za bregom. Kaj, ni težko uganiti. Priča nam celo šolski zakon, ki je že davno postal državni zakon, a še vedno ni ustreznih izvršnih predpisov za njegovo izvajanje, pa čeprav bi prizadeti uradi morali to že pred časom urediti. Kadar gre za pravice Slovencev, je še jasna črka zakona premalo, kaj šele če niti te ni! Zato Slovenci vztrajamo in bomo vztrajali, da mora vlada izpeljati z ustreznimi zakoni zaščito slovenske manjšine in da mora biti to zagotovljeno tudi v ustavi nove dežele Furlanija-Juljska Benečija. Samo tako smemo upati, da ne bomo več zapostavljena veja.

Med trnjem in osatom

Čemu taka gorečnost Primorskega?

Dne 4. maja je Primorski dnevnik objavil članek, v katerem prinaša v prevodu tisti del scenarija, ki je bil v filmu Ne ubijaj črtan ali popravljen od strani ital. cenzure. O tem filmu Autanta Lara je bilo res veliko napisanega, gotovo preveč, če je ves takšen, kot je odlomek, ki ga prinaša Primorski. Zaslužil bi, da ga pameten človek molče prezre, nespametnemu pa tako nobena pametna beseda nič ne zaleže. Vprašujemo se pa, čemu je Primorski prinesel tisti odlomek. Verjetno samo zato, ker je med drugimi neumnostmi tam rečeno, da je Cerkev bila za vojno.

Gg. urednikom Primorskega povemo, da smo to neumnost slišali že leta 1936 in da so jo takrat raznašali komunisti. Morda je bil celo kak urednik Primorskega med tistimi modrijani. Potem smo jo znova čuli med drugo vojno in po njej. Sedaj jo v filmu ponavlja Autanta Lara. Ali ta mož res ni našel nič bolj izvirnega kot to? Slab genij je, če ponavlja kisle domislice komunističnih propagandistov. Primorskemu pa spomnimo, da v tem času, kar komunistični agitprop ponavljajo to abotnost, je sovjetska Rusija, njih nezmožljiva učiteljica, napadla najprej malo in miroljubno Finsko; nato se je s Hitlerjem povezala in si razdelila Poljsko. Še prej je Stalin dal pomoriti vsaj 20 milijonov lastnih državljanov. Vse to pa je bil le uvod v drugo svetovno vojno, ki

jo je Rusija hotela in izvala, ko se je povezala s Hitlerjem leta 1939. K vsemu temu so naši komunisti molčali in Stalinu ter sovjetski Rusiji ploskali, tudi ko je korakala zoper malo Finsko in si razdelila Poljsko s Hitlerjem.

Kaj se je godilo med drugo vojno, ni da bi omenjali. Kako so tudi naši komunisti streljali svoje nasprotnike in morili nedolžne ljudi, ni da bi govorili. Kako so Sovjeti udušili v krvi ogrsko vstajo, je boljše, da molčimo, kajne, gospodje? Kajti Ne ubijaj velja za katoliško Cerkev ne za Sovjete in komuniste.

Med tem časom pa je katoliška Cerkev obsodila Mussolinija, ko je šel v Abesinijo; Hitlerja, ko se je pripravil na vojno; obsodila nasilje povsod in kjer se je pokazalo in vse storila, najprej da bi vojno preprečila, nato da bi njene grozote omilila. In proti tej Cerkvi si drznejo metati blato tisti, ki so klečeplazili pred najhujšimi diktatorji v zgodovini in ki so izpeljali najbolj krvave revolucije! Bi vsaj molčali in se nad nekaterimi stvarmi ne farizejsko pohujševali!

Izidi volitev na tržaški univerzi

Volitve v akademski svet tržaške univerze, ki so bile 6., 7. in 8. t. m., so dale naslednje rezultate:

Lista	Glasovi	Sedež
GNT	349	8
UGI	293	7
AGI	173	4
Adria	58	1
AUI	165	4
Intesa	528	12

sti po zakramentih, učitelj, ker po božjem nauku prihaja luč na svet. Število duhovnikov je zelo padlo, naravnost porazno padlo zaradi vojne, a tudi zato, ker se eden izmed slojev — in to je bil prav njegov — ni hotel odzvati božjemu klicu, ker Gospod kliče povsod, med bogatimi kot med ubogimi.

Kristus je rekel, da so vsi naši lasje na glavi sešeti in da ima vsako dejanje svoj vzrok. Če je ravnateljeva beseda imela tak odmev v Mijevi duši, je moral že biti Bog, da je fantovo dušo za to pripravil. Če pa je Bog pripravil njegovo dušo, ali ga s tem kliče? Ali ga hoče, da bi mu služil? Ali ga bolj ljubi kot druge in zahteva od njega več ljubezni? Fant je torej na istem stališču kot mladenič v evangeliju, kateremu je rekel Kristus: »Hodi za menoj!« Tisti mladenič ni sprejel povabila, odklonil ga je. Ali je prav naredil? Ne! Ali bi bil naredil bolje, če bi bil ubogal? Da, prav res da. — Torej je treba poslušati in sprejeti klic, ako hočemo, da je življenje vredno življenja. — Toda sprejeti pomeni žrtvovati se.

(Se nadaljuje)

V POJASNILO

V zvezi s člankom »NEKAJ O RADIU TRST A« objavljenem v »Katoliškem glasniku« dne 3. t. m. so nam v programskem uredništvu Radia Trst A zagotovili, da so zelo veseli pozornosti, s katero naši čitatelji spremljajo oddaje »Goriških obiskov« in da jim je v zadoščenje, ko berejo, da te oddaje v splošnem poslušalcem ugajajo.

Urednikom slovenskih radijskih sporedov je žal, če so se zaradi oddaje o Standeržu in Standerževih nekateri pevski zbori čutili prizadeti. Otroški zbor ni bil vnešen v oddajo zaradi svoje reprezentativnosti, temveč zaradi svoje posebnosti in zaradi več kot petdesetletnega glasbenega udejstvovanja njegovega pevovodje g. Lupina, katerega so intervjujali. Glavni namen »Obiskov« je namreč prav prikazovanje krajevni posebnosti in značilnosti ter živih pričevanj preteklosti.

V uredništvu slovenskih radijskih oddaj so nam nadalje zagotovili, da vedno prav radi sprejmejo ponudbe za nastope pevskih zborov, posebno takih iz manjših krajev; potrebno je samo, da se prijavijo.

Zlasti pa je uredništvu slovenskih radijskih sporedov žal zaradi neupravičenega suma, ki je bil izrečen v zadnjem odstavku članka našega dopisnika, kajti nihče ni iskal prav zborov, ki ne bi peli v cerkvi, saj so taki zbori že sodelovali pri podobnih oddajah iz goriške okolice. Če so pri oddaji iz Standerža že zaradi razlike in večje pisanosti enkrat nastopili majhni otroci, uredništvo slovenskih radijskih oddaj s tem prav gotovo ni hotelo zapostavljati starejše pevce.

Premisli tudi ti...

10. MAJA - Velel mu je namreč: »Pojdí, nečisti duh, iz človeka!« (Mr 5, 8)

Samo Jezus lahko reši človeštvo nečistega duha. Breznadežna Marija, prosí za nas!

11. MAJA - God sv. Filipa in Jakoba Preprosta ribiča iz Betsajdijske, sta brez denarja in izobrazbe, toda podprta z božjo milostjo, pridobivala ljudi za Boga. In mi?

12. MAJA - In pride nekdo izmed načelnikov shodnice, po imenu Jair; ko ga ugleda, mu pade k nogam in ga zelo prosí: »Moja hčerka umira; pridi in položi roke nanjo, da ozdravi in bo žive!« (Mr 5, 23)

Stalna molitev je dokaz trdnega zaupanja in vere, ki delata čudeže.

13. MAJA - »Še malo in ne boste me videli, in spet malo in me boste videli.« (Jan 16, 16-22)

Kratka je doba našega zemskega življenja. Še malo, in ako je bilo naše življenje v luči vere, bomo prišli kmalu v lepše življenje.

14. MAJA - In bila je neka žena, ki je imela krvotok že dvajset let; mislila je: »Ako se dotaknem tudi le njegove obleke, bom ozdravela.« (Mr 5, 25, 28) Ako je zadostoval samo dotik Jezusove obleke, da je bila ozdravljena, kakšen preobrat lahko napravi duši sv. obhajilo?

15. MAJA - Jezus reče načelniku: »Ne boj se, samo veruj!« (Mr 5, 36-37)

Da bi tudi mi vedno trdno verovali in imeli zaupanje.

16. MAJA - »...in glejte, jaz sem z vami vse dni do konca sveta.« (Mt 28, 20) Tudi nam morajo biti te besede v tolažbo in v spodbudo.

Radio Trst A

Teden od 13. do 19. maja 1962

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stolnice sv. Justa. — 11.30 Oddaja za najmlajše: »Kraške pripovedke: pripovedka o Glinščici«. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi.

Ponedeljek: 18.00 Italijanščina po radiu - 27. lekcija. — 18.30 Glasba 18. stoletja. — 19.00 Znanost in tehnika.

Torek: 18.00 Radijska univerza: Zakaj sličimo svojim roditeljem (4). — 18.30 Iz italijanskega glasbenega ustvarjanja: »Glasbeno življenje v Milanu v 17. stoletju - 4. oddaja. — 19.00 Pisani balončki. — 21.00 Drame in epopeje našega stoletja: (7) »Nemška koračnica«. — 21.30 Koncert pianista Gabrijela Devetaka.

Sreda: 18.00 Slovensčina za Slovence. — 18.00 Italijanski operni pevci: (20) »Renata Scotto in Virginia Zeani«.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza: (4) »Velika Britanija«. — 18.30 Mladi solisti: baritonist Claudio Giombi. — 19.00 Lepo

Petek: 18.00 Italijanščina po radiu - 27. lekcija. — 18.30 Skladbe italijanskih sodobnih avtorjev: Respigi, Rocca.

Sobota: 14.40 Jugoslovanske ritmične popevke. — 15.30 »Kladek«, radijska pravljica. 17.45 Dante Alighieri: Božanska komedija - Nebesa - 27. sprev.

PIERRE L'ERMITTE

Najboljša izbica

POVEST DOBRIH LJUDI

Častnik ga je pogledal vprašujoče: »Potem sem prav naredil, da Vam bom pokazal kapelo šele zdaj po obisku ostalih delov semenišča. Nekoč je bila kapela tam doli, a ni bila na lepem kraju. Za Gospoda je treba izbrati najlepše mesto v hiši... Sedanjí predstojnik je zgradil veličastno kapelo in zelo primerno za potrebe zavoda. Prav taka je kot je v verském kraljevskem gradu.«

Miju se je zdela kapela res lepa. V prvih klopih je klečal duhovnik in molil bjevir. Fant je pokleknil in molil. Oko mu je obstalo na barvanem oknu, ki je predstavljalo izgon Adama in Eve iz raja, kako ju preganja božja pravica. Po kratki molitvi je zopet sledil spremljevalcu iz kapele.

»Za vas sem molil,« je rekel preprosto častnik. »Prosil sem Sv. Duha, da bi vas razsvetlil — — — Duhovništvo je naj-

lepši izmed vseh poklicev.«

Ko sta se prijazno poslovila, je Mijo rekel:

»Nisem mislil, da bo sprejem tako priazen in prisrčen.«

»Ker nas še niste poznali. Morda nas boste kdaj bolje spoznali,« je dodal častnik.

»Morda,« je tiho in boječe odgovoril fant.

Ko je bil zopet na ulici med avtomobili in mestnim šumom, je imel vtis, da je zapustil kraj luči in miru in se vrnil na prašno zemljo. In zopet je stopilo v ospredje vprašanje: »In zdaj...?«

XIII.

Med biti in ne biti

Noč po obisku v semenišču Mijo niti spat ni šel.

Hotel je biti sam v buden, da premisli svojo zadevo o poklicu, ker se je zavedal, da od nje odvisi vse njegovo bodoče življenje in najbrž tudi večnost. Mijo je bil veren fant in mu ni bilo vseeno, kaj bo

z njim nele tu na zemlji, ampak je presojal reči tudi v luči večnosti.

Ko je voščil svojim lahko noč, je v svoji prostorni sobi začel hoditi iz kota v kot. Nič ni prižgal luči, le luna, ki je obsevala krvavordečo preprogo, je razsvetljevala prostor. Mijo je hotel na vsak način priti do dna tem notranjim navdihom, ki so ga spremljali povsod in ki so postajali vsak dan silnejši. Treba se je bilo odločiti; med dvema nasprotnima poloma ne more več živeti, ker mu ta negotovost preveč pije življenjske moči.

Res je, da leži nad Francijo velika moralna reševina, zlasti zaradi zlobnega boja proti glavnim temeljem človeške družbe: proti veri, družini in narodu. Brez dvoma je prvi pogoj, da se Francija reši, prav ta: vrniti Francijo Bogu in Boga Franciji. Pripeljati francosko ljudstvo k Bogu je nujna potreba, ker oddaljitev od Boga je glavni vzrok ponižanja Francije. Vse drugo je lahko potrebno in koristno, a je le drugotnega pomena.

Da pa se ljudstvo vrne k Bogu, je treba duhovnikov, ker duhovnik je zastopnik božji med ljudmi, delavec božjih skrivno-

GORIŠKE NOVICE

Slovo nadškofa msgr. Ambrosija

V nedeljo 13. maja se bo sedanji apostolski administrator goriške nadškofije msgr. Ambrosi poslovil od vernikov. To se bo zgodilo v oglejski baziliki, kjer bo isti dan ob 11. uri maševal in podelil prvo sv. obhajilo nekaterim otrokom. Naslednje dni bo za stalno zapustil škofijo in se preselil v kapucinski samostan Thiene pri Vicenzi, kjer namerava preživeti svoj zaslužen pokoj.

Mati novega goriškega nadškofa

Novi goriški nadškof msgr. Andrej Pangrazi ima še živo mamo. Ta je dne 1. maja obhajala 87. rojstni dan. — Dobri materi tudi naša iskrena voščila!

Šmarnice v Gorici

Tudi letos imamo dvoje šmarnice za Slovence v Gorici; zjutraj so vsak dan ob 6. uri v stolnici; najprej sv. maša, nato kratko premišljevanje. Zvečer pa so šmarnice pri Sv. Ivanu. Tudi tam je najprej sv. maša in nato šmarnično premišljevanje, ki ga ima msgr. Fr. Močnik. Med mašo je skupna molitev in petje.

Prvo sv. obhajilo

bo v Gorici v nedeljo 20. maja med sv. mašo na Travniku ob 9. uri.

Romanje bolnikov v Lurd

UNITALSI, ki vsako leto prireja posebno romanje bolnikov v Lurd, bo tako romanje organizirala tudi letos, in sicer od 10. do 17. julija. Potovanje se bo vršilo s posebnim vlakom, ki bo peljal od Trsta preko Gorice, Vidma in dalje do Lurda. Vpisovanje sprejemajo zastopniki UNITALSI v Trstu in Gorici.

Podelitev nagrad zaslužnim delavcem

V nedeljo 6. maja so v dvorani trgovinske zbornice v Gorici podelili nagrade zaslužnim goriškim delavcem. Ob navzočnosti najvišjih mesnih oblasti so podelili 21 nagrad zaslužnim delavcem, ki so ne pretrgoma delali pri isti tvrdki 30 let. V drugi kategoriji nagradencev sta bila dva ravnatelja, ki že 35 let vodita isto tvrdko. V kategoriji C so nagradili 8 goriških industrialcev in obdelovalcev zemlje, ki že 50 let delajo na svojem položaju. Za temi so nagradili še industričarje in kmetovalce, ki so v zadnjem času znatno izboljšali svoje položaje s tem, da so si nabavili moderne stroje ali kako drugače preuredili in izboljšali svoje delovno področje in s tem pripomogli k vedno večjemu napredku v industriji in kmetijstvu.

Pokrajinska uprava se je na praznik dela, dne 1. maja, spomnila tudi zaslužnih bivših uslužbencev in je med nje razdelila 15 zlatih kolajn. Med odlikovanimi sta tudi dva Slovence, Karel Mikluž iz Pevme, bivši cestar, in Elda Klavčič, uslužbenka pri zavodu »Duca D'Aosta« v Gradiški.

Podražitev mestnega avtobusa

Na zadnji seji goriškega občinskega sveta pretekli ponedeljek so med drugim razpravljali tudi o mestnih avtobusnih progah. Vozovnice bodo v kratkem povišali za 5 lir. Podražitev pa ne pride v poštev za lastnike mesečnih vozovnic. Predlagali so nadalje, naj bi se proga št. 1 ponovno začela pri železniški postaji in ne v Standrežu. Zvezo proti Sovodnjam bodo podaljšali, ker tam rastejo vedno nova naselja, zlasti na Tržaški cesti. Do leta 1963 pa bodo vzpostavili progo do bolnišnice ter do novih naselij ob Tržaški cesti in v ulici Fatebenefratelli. Za predlog je glasovalo 22 svetovalcev, proti pa 8, med slednjimi tudi SDZ.

Lep uspeh pianistke v Ameriki

Gđc. Damijana Bratuževa iz Gorice, ki je asistentka na glasbeni šoli univerze Indiana v ZDA, je v nedeljo 29. aprila imela za dijake univerze odlično uspeh klavirski koncert. Štirinajst dni prej pa je sodelovala pri koncertu v spomin Ivanu Meštroviču, ki ga je priredila univerza Notre Dame. Gđc. Damijana Bratuževa namerava doseči doktorat iz klavirja, ki je zelo težko dosegljiv. Krajinski listi v Združenih državah objavljajo podatke iz njenega življenja. Rojena je bila v Gorici iz slovenske družine. V njenem ožjem sorodstvu je bilo že več odličnih pevcev in organistov. Diplomsko je dosegla na tržaškem konservatoriju; glasbene študije je nadaljevala v Salzburgu in Parizu. Imela je koncerte v Italiji, Avstriji, Jugoslaviji, Švici,

Franciji, Nemčiji in Švedski. Kritiki so jo hvalili, da glasbo globoko občuti in da ima izrazit način podajanja. Poznajo jo poslušalci tržaškega, jugoslovanskega, avstrijskega, švedskega in pariškega radia. Nastopala pa je tudi že pri radijskih in televizijskih programih v ZDA. Neki nemški kritik je dejal, da popolnoma obvlada tehniko, da ima čudovito prožno roko in tipično slovansko muzikalnost.

Veseli smo lepih uspehov, ki jih dosega v širokem svetu goriška slovenska rojkinja, ter ji iz srca čestitamo.

Podgora

Kar sončna in res spomladna je bila prva majniška nedelja, ko smo na praznik sv. Gotarda imeli v prisrčni pobožnosti tudi prvo sv. obhajilo. Sedem dečkov in sedem deklic je prvokrat prejelo v otroško srce ljubeza Zveličarja. Ganljivo je tudi bilo videti med njimi tako dobrega, a žal gluhonemega, malega Mirola.

Popoldne, po blagoslovu pa smo se zbrali v dvorani k lepi prireditvi, v kateri so trije naši mladi igralci, Ljubo, Marijan in Emil, lepo predvajali triprizorsko igro »Sveti Stanislav«. Pridni angelčki, ki so tudi tako lepo nastopili v tretjem prizoru, so, po končani igri, razdelili prvoobhajancem spominske slike. Drugih vsakovrstnih sladkosti, ki so jih naši mali uživali pri okusnem zajtrku in drugače, pa niti ni treba, da bi jih naštevali.

Zelo posrečeno so dobra dekleta iz krožka okrasila oltarje v cerkvi in, seveda, tudi izredno lepo še krasno sobo, kjer so po končanem svetem opravilu obsedeli pri obloženih mizah naši mali »Jezusovi svatje in nevestice«, obdani od veselih staršev in številnih ginjenih domačih.

Zlata poroka v Doberdolu

V naši cerkvi smo imeli v petek 27. aprila izredno slovesnost. Cerkevni ključar Jožef Gergolet in njegova žena Marija sta praznovala svojo zlato poroko. Cerkevni zbor jima je za to izredno priliko lepo prepeval, č. g. župnik Bogomil Breclj pa je

zlatoporočencema čestital in se z lepimi besedami spomnil njunega skupnega življenja.

Zlatoporočnica sta imela 5 otrok, od katerih sta še dva živa. V življenju sta veliko pretrpela, a vse sta s krščansko po-

TRŽAŠKE NOVICE

† Prof. Ivan Rudolf

Smrt s svojo koso je zopet zamahnila med vrste tržaških Slovencev in pokosila prof. Ivana Rudolfa. Neizprosna bolezen ga je po dolgem in mučnem trpljenju iztrgala iz njegove družine in od njegovega dela v petek 4. maja, pogreb pa je bil v nedeljo.

Pok. Ivan Rudolf je bil doma z Vrabč. Postal je dr. ekonomije. Prišel je v Gorico in tu služboval na Slov. kineški banki. Nato pa se je pred fašizmom preselil v Jugoslavijo, kjer je izvrševal proforski poklic na raznih šolah. Po vojni se je vrnil v Trst in bil za profesorja na Trgovski akademiji.

Poleg proforskega poklica se je vedno udeleževal tudi v politiki in v kulturi. Spadal je v krog slovenskih politikov, po vojni pa je pristopil k novemu demokracijskemu gibanju, iz katerega je nastala Slov. demokratska zveza. Bil ves čas njen član in tudi član vodstva. Zadnja leta je sprejel odgovorno uredništvo Demokracije, v katero je tudi veliko pisal. Bil je vedno značilen in narodno zaveden mož, ki je ostal zvest tudi verskim izročilom očetov. Zato je bila tudi njegova

FILM

V GORIŠKIH KINODVORANAH od 8. do 15. maja

STELLA MATUTINA: I 4 filibustieri (V)

VERDI: Pandora (Oz)

Tutto l'oro del mondo (O)

Vita privata (P)

CORSO: Il pozzo e il pendolo (SI)

Salvatore Giuliano (Oz)

VITTORIA: Il ponte verso il sole (O)

Caccia di guerra (O)

CENTRALE: Scacco alla morte (O)

Pianeti contro di noi (SI)

Vendetta dei moschettieri (O)

Opomba: V = za vse; P = prepovedan; O = za odrasle; Oz = za odrasle s posebno zrelostjo; SI = moralno slab film.

v napetem pričakovanju mnogih domačinov in znancev, izredno lepo petdejsko igro »Vestalke«. — O vsem tem pa še kaj več v bližnji prihodnosti.

Se dve veseli novici: v kratkem bo naša dvorana oživela z novim, modernim kinoaparatom; skupina naših deklet pripravlja,

Standrež

Pok. Alojzija Marušič

V ponedeljek smo pokopali pok. Alojzija Marušič. Učakala je lepo starost 81 let. Pokojnica je vse življenje preživela v služni duhovnikov; najprej je bila pri pok. Andreju Tabaju, katehetu na goriških srednjih šolah; po njegovi smrti je stopila v službo k njegovemu bratu Ivanu, ki je prav tako bil katehet. Ko je tudi ta umrl, se je preselila v Standrež in prišla k župniku pok. g. Kosovelu. Ostala mu je zvesta do njegove smrti. Od tedaj naprej je živela sama zase in si nabirala novih zaslug za nebesa z molitvijo in potrpežljivostjo. — Bila je članica goriške Marijine družbe od njene ustanovitve leta 1908.

Pokoj in mir njeni duši pri večnem Stvarniku!

trpežljivostjo vdano prenašala. Odlikovala sta se po izredni pridnosti in vestnosti in še sedaj sta kljub boleznim in letom še čila in čvrsta. Po zadnji vojni sta se preselila v Ronke, a zlato poroko sta hotela obhajati v domači vasi.

Zlatoporočnica se iskreno zahvaljujeta

TAMBRE, v Dolomitskem svetu, kraj letošnjega letovanja naših otrok. Dobrodelno društvo SLOKAD vabi starše, naj vpišejo svoje otroke za gorsko kolonijo TAMBRE. Vpisovanje v šolah. Pohitite!

italijanskih vseučiliških krogov na združeno Evropo. Tečaj je bil prirejen v Trstu zaradi važnosti, ki ga ima naše mesto v odnosu med evropskimi skupnostmi in tako imenovanimi zunanjimi državami. Udeleženci tečaja so si ogledali tudi tržaško industrijsko pristanišče in so bili sprejeti na županstvu, zaključno predavanje se je vršilo na tržaškem vseučilišču.

Mednarodni študijski kongres za jedrsko fiziko

Te dni je došel v Trst ravnatelj mednarodnega zavoda za jedrsko fiziko na Dunaju. Imel je več razgovorov s tržaškimi oblastmi in vseučiliškimi krogi za organizacijo mednarodnega kongresa v juliju-avgustu v miramarskem parku.

Razstave

Od 10. do 25. maja je odprta na tržaški univerzi prva pokrajinska vseučiliška slikarska razstava, ki jo je priredil univerzitetni umetniški krožek CUSA v sodelovanju z univerzo. — Na razstavi sodelujejo univerzitetni študentje, med temi Klavdij Palčič in Vladimir Dolgan.

Rojan

Prav na prvi dan maja, ko smo se pripravljali na šmarnično pobožnost, nas je po dolgi bolezni zapustila gospa Marija Primožič. Dočakala je visoko starost 87 let. Skoro do zadnjega je zvesto prihajala k vsem našim skupnim pobožnostim v rojanski cerkvi. Bila je skrbna gospodinja in dobra mati. Dolga leta je bila članica rojanske Marijine družbe. Številna udeležba pri pogrebu je lepo pokazala, kako je bila poznana in kakšen ugled je uživala.

Naj jo Bog nagradi za njeno dolgo krščansko življenje. Njenim dragim izrekamo naše sožalje.

Nabrežina

V naši občini se že dolgo bje boj zaradi novega naselja, ki ga hoče zgraditi ob cesti iz Sesljana v Nabrežino ustanova za istrske begunce. Gre za velik kompleks, saj je predvidenih 268 stanovanj. Občinski odbor je zoper to namero odredel gradbeno dovoljenje, češ da bi se s tako velikim doseljevanjem tujerodnega prebivalstva umetno spremenila narodnostna podoba naše občine, kar je prepovedano v londonskem sporazumu. Zoper ta ukrep občinskega odbora je ustanova vložila pritožbo na državni svet v Rimu. Ta je dal prav ustanovi. Sedaj pa se je večina odbornikov pritožila na Mešani odbor, ki ga

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa: trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega ljubljenega moža, očeta, brata in zeta

prof. IVANA RUDOLFA

se toplo zahvaljujemo vsem, ki so dragemu pokojniku izkazali poslednjo čast in ga spemili k večnemu počitku. Posebna zahvala častitim Solskim sestram in vsej duhovščini, proforskem zboru, Radijskemu odru, političnim in kulturnim organizacijam, dr. Stepančiču in bolničarkam, vsem, do zadnjega zvestim in vdanim prijateljem in znancem, darovalcem vencev in cvetja, ki so nas tolažili in nam stali ob strani v najtežjih trenutkih.

Maša zadušnica bo v soboto 12. maja ob 7h v rojanski cerkvi.

ZALUJOCA DRUŽINA IN SORODSTVO

Trst - Vernietis, 6. maja 1962.

V nedeljo 13. maja bo v TREBCAH

MARIJANSKA PROCESIJA S KIPOM MATERE BOZJE

ob 4. uri popoldne: sv. rožni venec, zborna maša, govor, procesija in sveti blagoslov v cerkvi.

predvideva londonski sporazum za reševanje sporov na bivšem STOju. Vlogo so odborniki podpisali v ponedeljek pred občinsko sejo.

OBVESTILA

SLOV. VINCENCIJEVA KONFERENCA V TRSTU vabi učiteljice in delavke, ki bi bile pripravljene iti v kolonijo v Agordu, naj napravijo prošnjo do 30. maja t. l. naslovljeno na Slov. Vincencijevo konferenco v Trstu, ul. S. Nicolò 31/II. Uradne ure od 2^h do 6^h pop. vsak dan, razen ob sobotah.

SOLSKO SKRBNISTVO V GORICI sporoča, da se bodo vršile volitve za obnovo Višjega solskega sveta za osrnovalce v ponedeljek 14. maja in ne 11. maja kakor je bilo prvotno javljeno.

NOVA KNJIZICA: V SKRBI ZA CLOVEKA, spisal Av. Horvat, podaja socialne nauke Cerkve kakor je razločen v treh znanih papeških okrožnicah. Cena 50 lir. Koristno knjižico lepo priporočamo.

ROMANJE V MONTE BERICO (VICENZA) - PADOVA. Slovenska Vincencijeva Konferenca v Trstu organizira romanje v Monte Berico (Vicenza) - Padova dne 2. junija. Navodila in vpisovanje v ulici S. Nicolò, 31/II od 14. do 19. maja od 14 do 18 ure. Na romanje so vabljeni vsi slovenski verniki.

DAROVI

Za Marijin dom v Rojanu: L. M. 1.000; Pina Zlobec 1.000; G. V. 1.000; Zivice Anja 1.000; Gentili Quintino 1.000; U. J. 1.000; družina Primožič ob smrti drage mame 5.000; N. N. 1.000; N. N. 10.000; G. V. 1.000; Zimola Franciška 1.000; N. N. 1.000; Rudež Evgenija 1.000; Zagar Marija ob smrti Marije Primožič in Germanota Geramani 600 lir. — Bog plačaj!

Za Katoliški dom: Kavčič Meri 5.000; N. N. 4.000; N. N. 3.000; N. N. 1.000; N. N. 3.500; Humar-Pocarini 5.000; Marica Srdoč 2.000; N. N. 1.000; Fr. Segula - Rim 5.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; Ciril Koršič 3.000; Marija Milost 6.000; N. N. - družina benica 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 2.400; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.600; N. N. 500; družina Susič 1.000; N. N. 500.000; I. H. 2.000; K. H. 2.000; M. K. 1.000; F. Doles 2.000; A. Lavrenčič 2.000 lir.